

vårtland

Trener blikket for det ubehagelige

Vårt Land. 27.05.2017. Side: 34-35

Regissørduoen Goksøy & Martens bruker virkeligheten som råmateriale i en forestilling som treffer langt inn - i hjerterota. 11 år Regi/scenetekst: Toril Goksøy og Camilla Martens Musikk: Ane Brun

Scenen er en skolegård. Publikum er plassert i stillaser fire meter over bakken, og dermed utstyrt med et fugleperspektiv til det som utspiller seg i forestillingen *11 år*. Slik styrer -regissørduoen Goksøy & Martens blikket vårt fra første stund - og samtidig ikke. Vi får overblikk over rommet som fylles av barn, men kan også selv velge hvor vi vil flytte fokus - hvilke handlinger vi vil følge. Her -befinner noen seg i klatrestativet. Andre hopper tau, kaster ball eller snakker med læreren.

Et trettitalls barn fra blant annet Møllergata skole er hentet inn til Det Norske Teatret for anledningen. Gjennom arrangementets rytmer kan regissøren bestemme hvor publikum skal se. Konsentrasjonen følger alltid øyet og øyet bevegelsen. Ved å gi slipp på dette prinsippet, åpner Goksøy & Martens opp for en forestilling som føles tett på virkeligheten. For er det ikke nettopp slik hverdagen er? Livet som raser av gårde med dager der ting skjer simultant, snarere enn hver for seg. Å gi publikum et fugleperspektiv er en annenledes, og i dette tilfellet, svært vellykket måte å tenke teater på. At de begge har bakgrunn fra billedkunsten, har trolig bidratt til den originale innfallsvinkelen, der scenen på sett og vis også kan oppleves som et levende bilde.

Unikt. Om man bare vil se alt som bevegelser, eller lytte til det som blir sagt, er opp til publikum selv. Vi er nemlig utstyrt med hodetelefoner der lyden fra enkeltsamtaler isoleres i en stadig veksling av hvem vi følger. I deler av forestillingen får vi kun lyden fra et eksternt klasserom, uten skuespillere til stede på scenen. I vekslingen mellom overblikket over uterommet, å være med inn i klasserommet og samtidig ha følelsen av å være «inne» i -hodet til

karakterene, fordi -lyden kommer så tett på, skaper en egen dynamikk som er helt unik. Her gir summen av noen svært konstruerte grep, -følelsen av å være med på noe helt autentisk. Dermed berører også historien -ekstra sterkt.

Klangbunn. Historiens -utgangspunkt er så vond at den nesten ikke er til å bære. En -elleve år gammel jente har tatt livet av seg. Forestillingen starter et halvt år etter hendelsen, da foreldrene hennes skal møte lærer og rektor ved skolen hun gikk på. Her tvinnes følelser som sorg, skyld, skam og ansvarsfraskrivelse sammen i en samtale så hjerteskjærende at man blir sittende med klump i magen og tårer i øynene. Vissheten om at Goksøy & Martens er kjent for å gå vitenskapelig til verks, der de baserer forestillingene sine på virkelige hendelser, ligger som en klangbunn. Omtaler i media av mobbesaker og det faktum at også svært unge mennesker tar livet av seg likeså.

Manus er basert på samtaler med virkelige mennesker som gjør at dialogen flyter naturlig og nærmest får noe dokumentarisk over seg. Her må skuespiller Julie Moe Sandø trekkes frem i rollen som mor, der vi gradvis aner vellet av tårer, avmakt, bitterhet og sinne som presser på fra innsiden. Men hvem skal hun rette det mot? Forestillingen gir -ingen svar, men makter å forandre blikket vårt på skolegården. Ved første øyekast ser det ut som en gjeng lekende, glade barn, men legger vi egentlig merke til alt som skjer? Og hva

gjør vi hvis noe ser unormalt ut? Når skal vi gripe inn?

Ansvarsfraskrivelse. Stemmen til Ane Brun kler forestillingen der den tidvis får tonefølge. Mens nydelige Stabat Mater Dolorosa av Pergolesi «akkompagnerer» en ung jentes manøvrering i turnmanesjen mot forestillingens plutselige og sterke slutt. Regissørene skal ha hatt et ordtak i minnet under arbeidet med forestillingen:

«It takes a village to raise a child». Men er det fortsatt sant når de snur det på hodet? Kanskje krever det også mange mennesker for å sørge for en katastrofe.

Kjersti Juul

anmeldelse@vl.no

Anmeldelse

Sitat:

Kjersti Juul

Her tvinnes følelser som sorg, skyld, skam og ansvarsfraskrivelse sammen i en samtale så hjerteskjærende at man blir sittende med klump i magen og tårer i øynene.

Anmeldt:

TEATER

Originalt, gripende og sørgelig aktuelt.

Det Norske Teatret, Hovedscenen

© Vårt Land

Les hele nyheten på <http://ret.nu/6EexZOoP>